

Kakšne ukrepe vam pripravlja vlada v boju proti sivi ekonomiji 6

19.09.2013 00:01 / Finance 181/2013

Karel Lipnik, Lana Dakić

Vlada Alenke Bratušek med ukrepi za obvladovanje sive ekonomije poleg nekaterih nujno potrebnih zakonov proučuje tudi ukrepe za spodbujanje negotovinskega poslovanja, med drugim tudi možnost vnovične omejitve gotovinskega poslovanja.

Po novem bo nad gotovinskim poslovanjem podjetij bedelo 80 skupin, ki jih bodo sestavljali davčni inšpektorji in uslužbenci mobilnega oddelka carinske uprave.

Prvi bodo nadzirali blagajniško poslovanje, drugi pa bodo izvajali trošarinsko oziroma carinsko kontrolo. V prvem sklopu bodo opravili nadzor pri ciljno izbranih 2.400 zavezancih. Vlada je pripravila tudi ukrepe za spodbujanje negotovinskega poslovanja in nekaj zakonskih sprememb. Odločitev o davčnih blagajnah bodo sprejeli konec novembra, ko bodo videli, koliko denarja se je v proračun nateklo od julija zaradi »virtualnih davčnih blagajn«.

Nekaj novih ukrepov predstavljamo v nadaljevanju.

1. Spodbujanje izenačenja cen bančnih storitev za male poslovne subjekte in fizične osebe ter brezplačne blagajne POS za male poslovne subjekte - vlada bi izenačila cene za pologe in dvige gotovine ter za kartično poslovanje, s čimer bi okrepili obveznost poslovnih subjektov za vodenje ločenih računov ter olajšali davčni nadzor.

Komentar Financ: Čeprav bi bilo znižanje stroškov bančnega poslovanja za male podjetnike dobrodošlo, pa bo vlada verjetno težko posegla na trg bančnih storitev, za katerega banke trdijo, da je konkurenčen. Vlada verjetno meri na iznajdljivost espejev, ki zdaj transakcije pogosto opravljajo prek navadnih TRR, namesto da bi jih prek poslovnega računa.

2. Odprtje posebnih osnovnih računov tudi za dolžnike, katerih bančni račun je blokiran - tako bi omejili poslovanje z anonimno gotovino v prometu med poslovnimi subjekti ter med poslovnimi subjekti in porabniki.

Komentar Financ: Računi dolžnikov so blokirani zato, ker upnikom niso plačali svojih obveznosti. Takšne račune je smiselno uporabljati zgolj v insolvenčnih postopkih, kjer bi dolžniki insolvenčnega podjetja nanje nakazovali zapadle obveznosti, s čimer bi se premoženje zavarovalo pred morebitno zlorabo. Nikakor pa se ti računi ne bi smeli uporabljati za vzporedna nakazila, medtem ko drugi upniki s sodnimi sklepi čakajo na sredstva na blokiranem računu.

3. Omejitev gotovinskega poslovanja - na kolikšno mejo, še ni znano.

Komentar Financ: Naj spomnimo na nesmiselni ukrep Pahorjeve vlade in tedanjega finančnega ministra Franca Križaniča konec leta 2011, ko so omejitve za gotovinsko poslovanje podjetij s 420 znižali na 50 evrov. To je predvsem malim podjetnikom povzročilo številne težave, zlasti pri nakupu goriva, vinjet in podobno, zato so marca lani mejo spet zvišali na 420 evrov. Takšne omejitve so za podjetnike neživljenjske, Italijani, recimo, dopuščajo gotovinsko poslovanje v gospodarstvu v vrednosti nad tisoč evrov, zato pozivamo vlado, naj ne uvede nižje omejitve.

4. Sledljivost paragonskih blokov - uporabniki bi jih lahko prevzeli le na davčni upravi ob predložitvi starih blokov in s pojasnilom o morebitnih storniranih računih.

Komentar Financ: Čeprav je med ukrepi tudi akcijski program zmanjšanja administrativnih ovir, vlada med možnimi ukrepi predlaga novo birokratsko oviro. Nekateri manjši zavezanci namreč še vedno uporabljajo tak način izdajanja računov in bi ob takšnem ukrepu morali redno hoditi na Durs, pojasnjevati, medtem pa bi posel stal.

5. Večja prožnost dela pri prevozi v cestnem prometu, predvsem pri taksistih in voznikih avtobusov - cilj je z zakonom o prevozi v cestnem prometu dopustiti oblike dela tudi za krajša obdobja, kar bi omogočilo hiter odziv na potrebe trga in spodbudilo, da je pri vsakem delu urejeno pogodbeno razmerje. Zakon naj bi bil pripravljen do aprila prihodnje leto.

Komentar Financ: Pozdravljamo nove ukrepe, ki bi omogočili večjo prožnost zaposlovanja, vendar opozarjamo, da tega ni mogoče urediti brez spremembe novega zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1), ki je začel veljati aprila letos in kjer je bila prožnost eden trših orehov v pogajanjih s sindikati.

Dražje študentsko delo

Eden od ukrepov je namenjen tudi ureditvi študentskega dela po načelu »vsako delo šteje«. Ministrstvo za delo naj bi do marca prihodnje leto pripravilo zakon o študentskem delu, ki bi študentom zagotovil minimalne socialne in ekonomske pravice - skratka, študentsko delo bi dodatno obdavčili in hkrati preprečili nadomeščanje rednih zaposlitev s študentskim delom. Do konca tega leta naj bi bil sprejet tudi nov zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno, s katerim bi poostriili nadzor - vanj bi vključili tudi zdaj odvečne carinike - in povišali globe za delo na črno. Prav tako bi samozaposlene v kulturi in samostojne novinarje zavezali k podpisu izjav, da svojih storitev za naročnike ne opravljajo brez računov, povečali pa bi tudi zahtevnost konkurenčnih klavzul za zaposlene v javnem sektorju kulture.

Legalizacija črnih gradenj

Kot smo pisali v torek v članku Na črne gradnje najprej davek, potem pa še odškodnine ( Na črne gradnje najprej davek, potem pa še odškodnine ), bo vlada še letos uvedla davek na pravnomočno nelegalne gradnje, marca prihodnje leto

pa bi sprejela tudi zakon o legalizaciji, po katerem bi lahko nekatere gradnje legalizirali ob plačilu odškodnine ali takse. Ta bi se pobirala, vse dokler ne bi črne gradnje legalizirali ali porušili, v proračun pa naj bi se nateklo dodatnih 70 milijonov evrov.

200 milijonov evrov računa vlada, da bo dobila z ukrepi proti sivi ekonomiji. 4 milijarde evrov po nekaterih ocenah znaša siva ekonomija v Sloveniji.